

AFAZJA ANOMICZNA

(amnestyczna, nominacyjna)

Tab. 2. Klasyfikacja afazji według różnych autorów [za: Kądziaława 1996 s. 70 n.; Pęchalska 1993 s. 276]

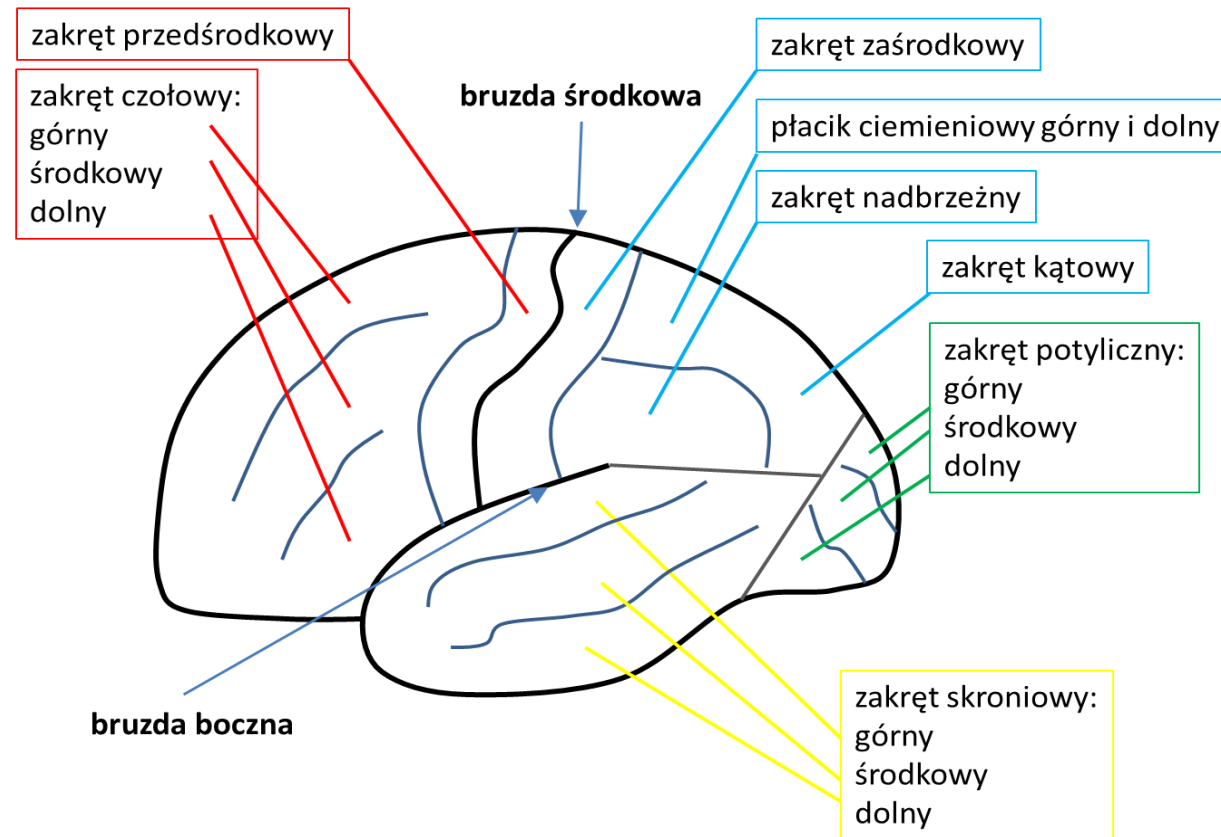
Autorzy	Typy afazji							
P. Broca (1861)	afemia		amnezja werbalna					
P. Marie (1906)	anartria + anartria i afazja		afazja skroniowa		afazja zakreśtu kątownego	całkowita		
T. Weisenberg, K. Mc Bride (1935)	ekspresyjna		receptywna	mieszana	amnestyczna	mieszana		
K. Goldstein (1948)	peryferyczna ruchowa	centralna ruchowa	korowa sensoryczna	centralna	amnestyczna	globalna	transkorowa ruchowa	transkorowa czuciowa
R. Jacobson (1964)	przyległości (łączenia)		podobieństwa (wyboru)		semantyczna paradygma- tyczna			
A. R. Luria (1964)	eferentna ruchowa		sensoryczna	aferentna ruchowa	akustyczno- mnestyczna	semantyczna amnestyczna	globalna	dynamiczna
H. Goodglass, E. Kaplan (1972)	Broca		Wernickiego	kondukcyjna		anomia	globalna	transkorowa ruchowa
A. Kertesz (1974)	Broca		Wernickiego	eferentna przewodze- niowa	aferentna przewodze- niowa	anomia	globalna	transkorowa ruchowa
B. L. J. Kaczmarek (1995)	syntagma- tyczna		paradygma- tyczna					
M. Pęchalska (1993)	kodująca		dekodująca	mieszana				

ANOMIA JAKO OBJAW

Objaw ten nie jest przypisany do jednego typu afazji, występuje w różnych jej formach, wyraża się klinicznie: brakiem reakcji w sytuacji kiedy trzeba użyć **określoną nazwę**, opóźnieniem czasu reagowania, **omówieniami** lub aktualizacją nazwy **nieprawidłowo wybranej z leksykonu**.

Gdy ten objaw dominuje zwykle rozpoznawana jest **afazja anomiczna**.

LOKALIZACJA USZKODZENIA : ZAKRĘT KĄTOWY (39 POLE BRODMANNA)

CZYNNOŚCI MOWY

Rozumienie	Nazywanie	Powtarzanie	Mowa spontaniczna
Zbliżone do normy	Zawsze zaburzone	W normie	Płynna, w normie lub zbliżona do normy z objawami anomii

CZTERY TYPY ZABURZEŃ CZYNNOŚCI NAZYWANIA W AFAZJI (MARUSZEWSKI 1966)

- Niemożność znalezienia nazwy
- Omówienia
- Parafazje werbalne
- Zniekształcenia wzorca słuchowo-ruchowego nazwy

OMÓWIENIA JAKO OBJAW ZABURZEŃ NAZYWANIAU OSÓB Z AFAZJĄ

Omówienia – zamiast podania nazwy pokazanego przedmiotu chory wypowiada liczne sformułowania dotyczące różnych jego cech, zastosowania, osobistych wspomnień dotyczących tego przedmiotu itp.

Tabela 2. Omówienia a rodzaj afazji

Rodzaj afazji	Rodzaj omówień											Ogólna liczba
	1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	1a	1b										
Afazja amnestyczna	7	17	6	1	7	6	8	1	2	4	3	62
Afazja ruchowa	4	17	7	3	7	4	4	1	2	3		52
Afazja mieszana	1	8	3	1	2	1		1	1			18
Afazja transkorowa czuciowa									2			2
Elementy afazji	3	12	6	2	2	4	2	5	1	1	1	39
Ogólna liczba	15	54	22	7	18	15	14	8	8	8	4	173

- 1 – Omówienia funkcjonalne
  - 1a – sposób użycia danego przedmiotu
  - 1b – przeznaczenie przedmiotu
- 2 – Omówienia odnoszące się do wiedzy ogólnej
- 3 – Omówienia odnoszące się do własnych doświadczeń
- 4 – Omówienia poprzez wskazanie użytkownika
- 5 – Omówienia poprzez wskazanie typowej czynności dla prezentowanego desygnatu
- 6 – Omówienia poprzez użycie przymiotnika
- 7 – Omówienia poprzez użycie porównania
- 8 – Omówienia poprzez wyodrębnienie elementów desygnatu
- 9 – Błędna interpretacja rysunku
- 10 – Omówienia niesklasyfikowane

BIBLIOGRAFIA

- Herzyk, A. (1997). Taksonomia afazji. Kryteria klasyfikacji i rodzaje.
- Jodzio, K., & Nyka, W. M. (2008). Zaburzenia językowe oraz mowy w praktyce ogólnolekarskiej, 14–22.
- Maruszewski M. (1966) Afazja. Zagadnienia teorii i terapii. Warszawa: PWN.
- Prusiński A - Neurologia praktyczna. wyd 3.pdf. (n.d.).
- Puchowska-florek, M., Książkiewicz, B., & Nowaczewska, M. (2005). Ocena przydatności wybranych skal i testów do oceny afazji u pacjentów w ostrym okresie udaru mózgu The evaluation of usefulness of selected scales and tests used to assess aphasia in patients with acute stroke, 48(2), 39–47.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Agata Zywert
Psychologia Zdrowia III rok
Gdański Uniwersytet Medyczny